

Animal Health Matters.
For Safe Food Solutions.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Швейцарсько-український проект

“СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗА БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ У ЦИКЛІ ВИРОБНИЦТВА ТА ЗБУТУ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ”

Компонент 3: Залучення приватного сектору до системи контролю безпеки
продуктів харчування

Важливість безпеки молока – політичний рівень

Ірина Висоцька
Координатор компоненту 3

Київ
16-17.08.2016

Зміст

1. Вступ
2. Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів від 23.12.1997 № 771/97-ВР
3. Закон України Про молоко та молочні продукти від 24.06.2004 № 1870-IV
4. ДСТУ 3662-97 «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі»
5. ДСТУ 3662:2015 «Молоко-сировина коров'яче. Технічні умови»

Вступ: Законодавство про безпеку харчової продукції ЄС

Основні принципи:

- Охорона здоров'я населення, здоров'я рослин та здоров'я і благополуччя тварин;
  - Аналіз ризиків і незалежні наукові рекомендації;
  - Превентивність;
  - Можливість простежити походження всіх продуктів;
  - Прозорість і ясна, недвозначна інформація про харчові продукти і корми;
    - *Чітко визначені обов'язки для всіх учасників в агро-харчовому ланцюзі.*
- Головна відповідальність всіх учасників вздовж харчового ланцюга - поставляти безпечні харчові продукти;*
- Суворий контроль і регулярні перевірки;
- Навчання та тренінги.

Джерело : www.eufic.org

- Регламент (ЄС) No 178/2002: Базовий харчовий закон
- Регламент (ЄС) No 852/2004 щодо гігієни харчів
- Регламент (ЄС) No 853/2004 щодо гігієнічних вимог до продукції тваринного походження
- Регламент (ЄС) No 882/2004 щодо офіційного контролю
- Регламент (ЄС) No 854/2004 щодо офіційного контролю продукції тваринного походження

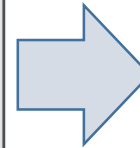
Джерело : European Union, 2014

Впровадження гігієнічного законодавства ЄС на національному рівні: приклад Німеччини

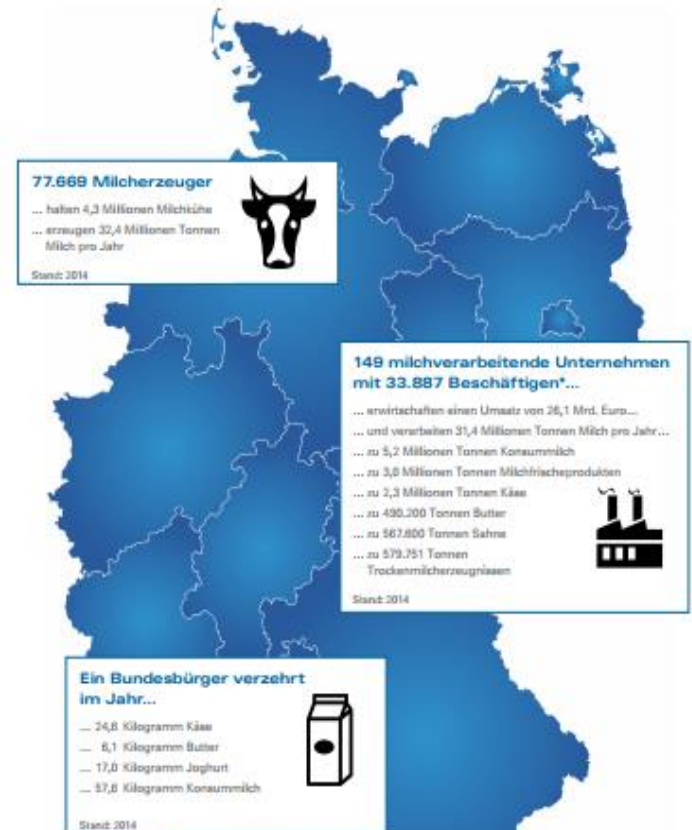
Allgemeine Verwaltungsvorschrift "Lebensmittelhygiene"					
TLÜV Tierische Lebensmittel-Überwachungs-Verordnung	LMEV Lebensmittel-Einfuhr-Verordnung	LMHV Lebensmittel-hygiene-Verordnung	LMHV Tier Tierische Lebensmittel-hygiene-Verordnung	Verordnung mit lebensmittelrechtlichen Vorschriften zur Überwachung von Zoonosen und Zoonoseerregern	
Deutsche Durchführungsverordnung zum EU-Hygienerecht					
VO 854/2004 mit besonderen Verfahrensvorschriften für die amtliche Überwachung von zum menschlichen Verzehr bestimmten Erzeugnissen tierischen Ursprungs	VO 882/2004 über amtliche Kontrollen zur Überprüfung der Einhaltung des Lebensmittel- und Futtermittelsrechts	VO 852/2004 über Lebensmittel-hygiene	VO 853/2004 mit spezifischen Hygienevorschriften für Lebensmittel tierischen Ursprungs	VO 2073/2005 über mikrobiologische Kriterien für Lebensmittel	
EU Basis VO 178/2002					
zur Festlegung der allgemeinen Grundsätze und Anforderungen des Lebensmittelrechts, zur Errichtung der Europäischen Behörde für Lebensmittelsicherheit, zur Festlegung von Verfahren zur Lebensmittelsicherheit					

staatliche Kontrolle

Unternehmen

- ✓ 5 НПА було прийнято
- ✓ До 16 НПА було внесено зміни
- ✓ 12 НПА було скасовано

Джерело: <http://www.milchhandwerk.info>,
<http://www.milchindustrie.de>, 2015

1. Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів від 23.12.1997 № 771/97-ВР

Стаття 20. Обов'язки операторів ринку (ОР)

1. ОР відповідають за виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів у межах діяльності, яку вони здійснюють.

2. ОР зобов'язані:

2) розробляти, вводити в дію та застосовувати постійно діючі процедури, що засновані на принципах НАССР;

(набирають чинності для потужностей, які провадять діяльність з харчовими продуктами, у складі яких є необроблені інгредієнти тваринного походження (крім малих потужностей) - 20.09.2017!)

б) забезпечувати простежуваність та надавати інформацію, передбачену статтею 22 цього Закону;

1. Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів від 23.12.1997 № 771/97-ВР

Стаття 22. Вимоги до ОР стосовно забезпечення простежуваності

1. ОР повинні бути здатні встановити інших ОР, які постачають їм харчові продукти та інші об'єкти санітарних заходів за принципом **"крок назад"**.
2. ОР повинні бути здатні встановити інших ОР, яким вони постачають харчові продукти та інші об'єкти санітарних заходів за принципом **"крок вперед"**.

Розділ VII ЗАГАЛЬНІ ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ З ХАРЧОВИМИ ПРОДУКТАМИ*

Стаття 40. Загальні вимоги до ОР, які здійснюють *первинне виробництво* та ведення записів щодо забезпечення безпеки харчових продуктів

1. З метою забезпечення безпеки первинної продукції під час здійснення первинного виробництва, перевезення, зберігання та іншого поводження з первинною продукцією в місці її виробництва та перевезення живих тварин, а також захисту здоров'я людей ОР здійснюють заходи щодо:

- 1) управління небезпечними факторами;
- 2) забезпечення здорового стану рослин та тварин, які мають вплив на здоров'я людини, включаючи виконання планів державного моніторингу та контролю зоонозів та їх збудників.

Source: www.eufic.org

*Вступає в силу з 20.09.2016

Розділ VII ЗАГАЛЬНІ ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ З ХАРЧОВИМИ ПРОДУКТАМИ*

Стаття 40. Загальні вимоги до ОР, які здійснюють *первинне виробництво* та ведення записів щодо забезпечення безпеки харчових продуктів

6. Оператори ринку, які займаються розведенням тварин, полюванням або первинним виробництвом харчових продуктів тваринного походження, ведуть записи щодо:

- 1) виду та походження кормів;
- 2) ветеринарних препаратів для тварин, дати їх застосування, часу очікування, після якого дозволяється використання тварини та/або харчових продуктів тваринного походження;
- 3) наявності хвороб тварин, які можуть вплинути на безпеку харчових продуктів;
- 4) результатів досліджень (випробувань) зразків, отриманих від тварин, або інших зразків, відібраних з діагностичною метою;
- 5) даних стосовно проведення перевірок тварин та/або харчових продуктів.

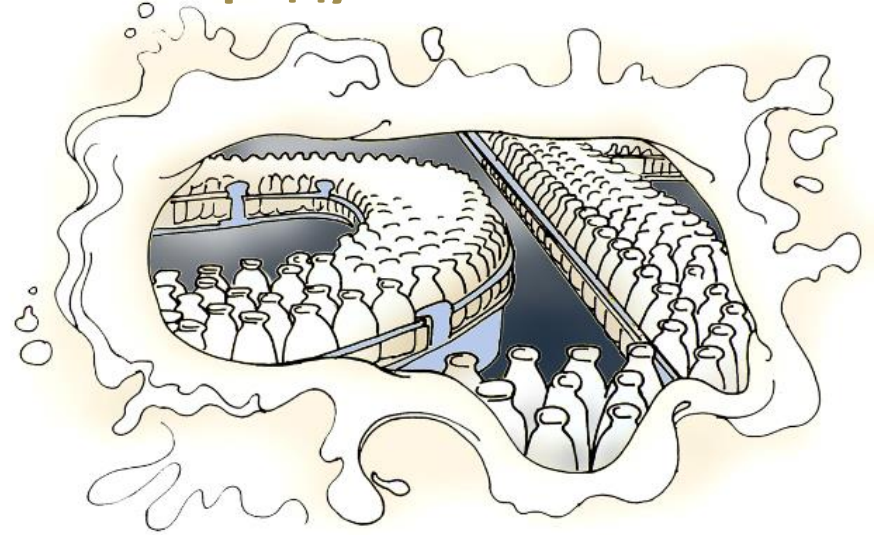

*Вступає в силу з 20.09.2016

2. Закон України Про молоко та молочні продукти від 24.06.2004 № 1870-IV:

визначає правові та організаційні основи забезпечення безпечності та якості молока і молочних продуктів

Стаття 4. Вимоги до показників безпечності та якості молока, молочної сировини і молочних продуктів

Стаття 9. Ветеринарно-санітарні вимоги до виробництва молока, молочної сировини та молочних продуктів

Стаття 10. Організація суб'єктами господарювання контролю за безпечністю та якістю молока, молочної сировини і молочних продуктів

3. ДСТУ 3662-97 «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі»

Показник	Екстра	Вищий	Перший	Другий
Загальне бактеріальне обсіменіння, у см ³	≤ 100.000	≤ 300.000	≤ 500.000	≤ 3.000.000
Температура, °С	≤ 6	≤ 8 *	≤ 10	≤ 10
Соматичні клітини, у см ³	≤ 400.000	≤ 400.000	≤ 600.000	≤ 800.000
Кислотність, °Т	Від 16 до 17,0	Від 16 до 17,0	≤ 19	≤ 20
Масова частка сухих речовин, %	≥ 12,2	≥11,8	≥11,5	≥10,6
Густина, кг/м ³ при 20 °С не менше	1027			

4. ДСТУ 3662:2015 «Молоко-сировина коров'яче. Технічні умови»*

Назва показника, Одиниця вимірювання	Норма для ґатунків		
	екстра	вищий	перший
1	2	3	
Густина, кг/м ³ не менше ніж	1028,0	1027,0	
Масова частка сухих речовин, %	≥ 12,0	≥11,8	≥11,5
Група чистоти, не нижче ніж	1		
Точка замерзання, °С, не вище ніж	Мінус 0,520		
Кислотність, °Т	Від 16,0 до 18,0		Від 16,0 до 19,0
Кількість мезофільних аероб-них і факультативно-анаеробних мікроорганізмів (КМАФАМ), тис. КУО/см ³	≤100	≤300	≤500
Кількість соматичних клітин, тис/см ³	≤400	≤400	≤500

*Згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 року №61 прийнято ДСТУ 3662:2015 «Молоко-сировина коров'яче. Технічні умови» з набуттям чинності з 01.01.2017 р. на заміну ДСТУ 3662-97.

Висновки

Кожен ОР на всіх етапах виробництва,
переробки та збуту вздовж ланцюга
створення додаткової вартості
виробництва молочної продукції мають
бути усвідомлені у своїй відповідальності
у забезпеченні безпечності

Animal Health Matters.
For Safe Food Solutions.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER

State Secretariat for Economic Affairs SECO

Дякую за увагу!